

Pielisen tietoverkko-osuuskunta
c/o Nurmeksen Lämpö
Kauppatori 3
75500 NURMES

LAUSUNTO

22.8.2013

Olemme miettineet, miten muotoilisimme lausunnon. Päädyimme esittämään kipupisteitä ja niihin sopivia ratkaisumalleja.

KIPUPISTEET

1 Rahoitus

Nykyiset operaattorit eivät ole kiinnostuneita rakentamaan kattavaa kuituverkkoa Suomeen. Syynä on, ettei se ole taloudellisesti ajatellen liiketoimintaa, vaan enemmänkin yleishyödyllistä toimintaa.

Tästä syystä on perustettu kuntien omistamia osakeyhtiöitä ja osuuskuntia, jotka pyrkivät tämän tehtävän tekemään. Näillä ongelmana on rahoituksen järjestäminen. Penetraation, liittymishinnan ja kuukausihinnan kolmiyhteydellä investointikustannukset ovat alussa isot ja takaisinmaksuajat muodostuvat todella pitkiksi. Näin on ainakin täällä Pielisen-Karjalan alueella johtuen pitkistä välimatkoista ja harvasta asutuksesta.

Investoinnit ovat niin isoja, ettei edes kunnilla ole kanttia lainoittaa läheskään kattavaa verkkoa, vaan verkot tahtovat jäädä torsoiksi. Lisäksi miljoonien lainapotti ja sen riski hirvittää päättäjiä tässä taloudellisessa tilanteessa.

2 2 km sääntö

Tämä sääntö rajoittaa tehokkaasti haja-asutusalueella liittyjien määrää. Osuuskunta joutuu taloudellisista syistä määrittelemään liityntämaksulla saatavan liityntäverkon pituuden esim. 150 metriin. Jäljelle jäävälle osuudelle määritellään metrihintaa. Tämä käytännössä lopettaa kiinnostuksen kaikilta, jotka asuvat 0,5-2km rungosta.

3 Markkinaehtoiset alueet

Operaattorit ovat ilmoittaneet mahdolliset liityntäpisteet, joiden perusteella on määritelty tiettyjä alueita markkinaehtoisiksi. Ei ole kartoitettu, onko heillä aikomustakaan tarjota palveluja ko. alueelle ja onko heillä riittävää kapasiteettia, että he pystyisivät tarjoamaan.

4 Penetraation, liittämismaksun ja kuukausimaksun kolmiyhteys

Johtuen asiakkaiden tietämättömyydestä, isojen operaattorien katteettomista lupauksista langattomien ratkaisujen osalta ja muutamien osuuskuntien 100e liittämismaksuhinnoittelusta, on vaikea saada taloudellisesti järkevällä liittymä- ja palveluhinnoittelulla riittävä penetraatiotasoa.

5 Nykyoperaattorien infra (putkitukset ja kuidut), jotka eivät ole käytössä

Isoilla operaattoreilla on olemassa valmista infraa, joka ei ole käytössä ja tuskin tulee koskaan käyttöön. Kun heiltä kysyy asiasta, niin he haluavat ainoastaan vuokrata ko. infraa. Hinta on sellainen, että oma rakentaminen on selkeästi edullisempaa. Oman infran takaisinmaksuaika vuokrahintoihin verrattuna on 5-10v.

6 Operaattoribisneksen opettelu

Kunkin perustettavan osuuskunnan ja osakeyhtiön toimeenpanevat henkilöt joutuvat opettelemaan operaattoribisneksen ja kuituverkkorakentamisen alusta. Siihen menee yleensä vuosi tai kaksi, että pääsee jyvälle asioista. Yleensä ainakin osuuskuntapuolella työtä tehdään talkoilla, jolloin aikaresurssi on lisäksi rajallinen ja sekin osaltaan venyttää aikatauluja.

7 Aikataulut

Varsinkin 22% kuntien alueella toimivat osuuskunnat/yritykset eivät pystyne järjestämään rakentamista 2014 loppuun mennessä. Samoin uudet perustettavat osuuskunnat/osakeyhtiöt muiden kuntien alueella eivät pysty järjestämään rakentamista 2015 loppuun mennessä, koska opiskelu, päätöksenteot julkisella puolella (rahoitus- ja tukipäätökset, luvitukset), kilpailutukset ja rakentamiset vievät helposti 2-3 vuotta.

8 Pilottiverkko Lieksa-Nurmes

Telekarelia on rakentanut pilottiverkon Lieksaan ja Lieksasta Nurmekseen. Koska yritys on toiminut taloudellisesti ja yritystoiminnan sääntöjen mukaan, niin verkon alueella on jäänyt kaikki kannattamaton rakentaminen väliin. Esimerkkinä voisi mainita vaikka Murtorannan tien. Se on ollut markkinaehtoisella alueella, vaikka siellä ei toimi edes 3G kunnolla.

Telekarelia on rakentanut viisaasti siten, että se on kuiduttanut kaikki reitille osuvat tukiasemat. Tyypillisesti kuituverkkobisneksessä n. 20% tuotoista tulee tukiasemien kuidutuksesta. Ongelman muodostaa nyt se, että vain osa seudusta on kuidutettu ja heikoimmin kannattavat alueet on jätetty kuiduttamatta.

RATKAISUMALLEJA

1 Rahoitus

Hoidetaan rahoitus valtion toimesta pitkäaikaisella lainoituksella ja/tai takauksella. Sidotaan lainoitus osuuskunnan tilinpäätökseen siten, että kaikki ylimääräinen raha käytetään lainojen lyhentämiseen. Osuuskuntien tarkoitushan ei ole tuottaa voittoa, vaan rakentaa mahdollisimman luotettava ja kattava verkko jäseniensä käyttöön.

2 2 km sääntö

Muutetaan 2km sääntö 150m säännöksi.

3 Markkinaehtoiset alueet

Pyydetään selvitys aikataulusta, alueesta ja hinnoittelusta, millä varsinkin kuluttaja-asiakkaat saavat edistyksellisiä palveluja alueella. Määritellään, että edistykselliset palvelut tarkoittavat vähintään 100M dedikoitua nopeutta.

4 Penetraation, liityntämaksun ja kuukausimaksun kolmiyhteys

Varmistetaan riittävällä ja riittävän pitkällä rahoituksella ja tarvittaessa pääomituksella penetraatioasteen kasvattaminen esim. kymmenen vuoden tähtämellä. Kehitetään haja-asutusalueelle vaikeiden tapausten erillistuki. Sisällytetään runkoverkon tukea saavien joukkoon myös vapaa-ajan asunnot.

5 Nykyoperaattorien infra (putkitukset ja kuidut), jotka eivät ole käytössä:

Pakotetaan operaattorit inhimillistämään hinnoittelua muille operaattoreille käyttämättömästä infrasta.

6 Operaattoribisneksen opettelu

Luodaan Keskitetty koulutus/ohjeistus valtion toimesta toimijoille. Keskitetään valtakunnallisesti neuvonta yhteen paikkaan.

7 Aikataulut

Muutetaan kaikille sama takaraja ja siirretään takaraja 2020 loppuun.

8 Pilottiverkko Lieksa-Nurmes

Tuetaan tavalla tai toisella pilottiverkon laajentamista. Telekarelia on valmis yhteistyöhön ja antamaan luvan rakentamiseen ”heidän alueellaan”.

Näin jälkikäteen voi olla viisas: Kaikkein järkevintä olisi ollut, että valtio olisi perustanut oman osakeyhtiön, joka olisi kuiduttanut koko Suomen tasapuolisesti. Tällöin olisi tietotaito operaattoribisneksestä ollut opeteltavissa yhden kerran, rakentaminen isossa mittakaavassa olisi ollut edullisempi, samoin erilaiset hankinnat.

Mikäli tarve vaatii, olemme käytettävissä lisätietojen antamiseksi sähköpostilla, puhelimitse ja henkilökohtaisesti. Mielellämme keskustelemme laajakaistarakentamisen problematiikasta ja ratkaisumalleista. Meillä on tarkkoja kartoituksia ja laskemia alueesta, jotka hyvin kertovat meidän alueen ongelmista.

Jyrki Nevalainen
hallituksen puheenjohtaja
jyrki.nevalainen@tekniset.fi
0400-503232